

POSTANOWIENIE

Dnia 20 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **M. P.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 20 września 2017 r.,

zażalenia skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w R. z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt V WKK (...),

w przedmiocie odmowy przyjęcia osobistej kasacji skazanego od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt V Ka (...), utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt VI K (...) – jako wniesionej przez osobę nieuprawnioną.

postanowił:

1. zmienić zaskarżone zarządzenie w ten sposób, że za jego podstawę prawną przyjąć art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k.;

2. utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w R., wyrokiem z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt V Ka (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 23 września 2016 r., sygn. akt VI K (...), którym M.P. został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Skazany ten złożył wniosek o sporządzenie i doręczenie mu uzasadnienia tegoż wyroku Sądu Okręgowego wraz z wnioskiem o przyznanie mu obrońcy z urzędu celem sporządzenia kasacji. Wyznaczony z urzędu obrońca sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji, o czym

poinformowano skazanego, wraz z jednoczesnym pouczeniem go, że ma on prawo ustanowić obrońcę z wyboru w terminie 30 dni od doręczenia tego pouczenia celem sporządzenia i podpisania kasacji. Pouczenie to skazany odebrał w dniu 30 marca 2017 r. W dniu 18 kwietnia 2017 r. skazany złożył osobiste pismo zatytułowane „kasacja”, do którego dołączył wniosek o ustanowienie mu kolejnego obrońcy z wyboru. Tym razem zarządzeniem z dnia 6 czerwca 2017 r. wezwano skazanego do uzupełnienia braków formalnych jego osobistej „kasacji” przez sporządzenie i podpisanie skargi przez obrońcę w terminie 7 dni pod rygorem odmowy jej przyjęcia. W odpowiedzi na to skazany zakwestionował prawidłowość wykonywania obowiązków przez wyznaczonego mu wcześniej obrońcę z urzędu, ponownie domagając się ustanowienia mu nowego obrońcy z urzędu. Wobec powyższego, zaskarżonym zarządzeniem z dnia 30 czerwca 2017 r., odmówiono skazanemu przyjęcia jego osobistej kasacji, jako wniesionej przez osobę nieuprawnioną.

Na zarządzenie to M.P. złożył zażalenie. Zakwestionował w nim odmówienie mu wyznaczenia obrońcy z urzędu, pomimo, że nie stać go na obrońcę z wyboru oraz podważał sposób wykonania obowiązków przez wyznaczonego mu obrońcę z urzędu. W konkluzji wniósł o wyznaczenie mu kolejnego takiego obrońcy dla postępowania kasacyjnego i przyjęcie kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przedmiotowe zażalenie uznać trzeba za całkowicie bezzasadne, choć jego wniesienie w całości na korzyść skazanego otworzyło możliwość wprowadzenia niezbędnej korekty zaskarżonego zarządzenia. Prawidłowo bowiem odmówiono przyjęcia kasacji własnej skazanego, ale wadliwie przyjęto, jako podstawę tej decyzji, art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. na skutek uznania, że skarga ta wniesiona została przez osobę nieuprawnioną.

Przypomnieć na wstępie trzeba, że art. 526 § 2 k.p.k. wyraźnie przewiduje, iż jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że prawidłowo zatem wezwano M.P. do usunięcia wskazanego wcześniej braku

formalnego jego osobistej kasacji. Z uwagi na fakt, że powyższego braku skazany w określonym mu terminie jednak nie uzupełnił, w pełni zasadnie odmówiono przyjęcia sporządzonej przez niego skargi. Rzecz jednak w tym, że podstawą decyzji o odmowie przyjęcia kasacji powinno być nieuzupełnienie przez skazanego w określonym mu terminie braku formalnego jego osobistej skargi w postaci sporządzenia i podpisania jej przez podmiot fachowy. Nie można bowiem twierdzić, że strona nie jest podmiotem uprawnionym do wniesienia kasacji, skoro art. 520 § 1 k.p.k. wyraźnie dla niej takie uprawnienie przewiduje. Sporządzona osobiście przez stronę kasacja dotknięta jest jedynie wskazanym wcześniej brakiem formalnym, i w razie jego nieuzupełnienia w określonym terminie, powinno z tej właśnie przyczyny nastąpić odmówienie przyjęcia kasacji na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k.

Podawane zaś w niniejszym zażaleniu okoliczności dotyczące wadliwego procedowania z uwagi na niewyznaczenie skazanemu kolejnego obrońcy z urzędu, czy dotyczące nieprawidłowego jakoby sposobu wypełniania obowiązków przez wyznaczonego poprzednio skazanemu takiego obrońcy, nie mogą podważyć prawidłowości wydania zaskarżonego zarządzenia. We wniesionym zażaleniu kwestionować można bowiem jedynie prawidłowość zaskarżonego zarządzenia. Od razu zastrzec przy tym należy, że nie jest kompetencją Sądu Najwyższego merytoryczna ocena stanowiska obrońcy wyznaczonego skazanemu z urzędu co do braku zaistnienia podstaw do wniesienia kasacji. Tak jak i organ procesowy wyznaczający obrońcę z urzędu nie ma prawnej możliwości spowodowania sporządzenia przez niego kasacji. Jest on bowiem wyznaczany nie dla każdorazowego sporządzenia takiej skargi, lecz dla zbadania w pierwszej kolejności, czy zachodzą w ogóle ku temu podstawy. Podkreślić jednak trzeba, że materiały tej sprawy dowodzą, iż obrońca z urzędu zapoznał się z aktami sprawy i sporządził opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji. Do sposobu wykonywania przez obrońcę jego obowiązków żadnych zastrzeżeń nie zgłaszał organ go ustanawiający. Skazany został już również pouczone, że brak jest podstaw prawnych do powołania mu kolejnego obrońcy z urzędu. Z uwagi zaś na fakt, że kasacja jest wysoce sformalizowanym nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, tylko podmioty fachowe uprawnione są do jej sporządzenia i podpisania w imieniu strony,

która nie jest w stanie – jako nieprofesjonalista – ocenić samodzielnie zaistnienia warunków jej złożenia.

Mając na uwadze przytoczone tu okoliczności, Sąd Najwyższy dokonał zmiany zaskarżonego zarządzenia, ale jedynie w ten sposób, że jako jego podstawę prawną przyjął art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 120 § 2 k.p.k. Osobista skarga skazanego dotknięta jest bowiem brakiem formalnym, który uniemożliwia nadanie jej biegu (art. 120 § 2 k.p.k.). Wobec tego w pozostałym zakresie zaskarżone zarządzenie zostało utrzymane w mocy.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.